

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A trónörökospár halála

Potiorek tábornagy a merényletről — Megerősítik, hogy délszláv összeesküvés történt — Szerb udvari körök a háttérben — Ostromállapot Szarajevóban — A temetés szombaton lesz — Együtt temetik Ferenc Ferdinándot és Zsófia hercegnőt — A király nem megy el a temetésre

Debrecen, június 29.

A boszniai gyilkos merénylet bódulatából már fölocsudott az ország. Most minden szem a szarajevói vizsgálat felé irányul, hogy megtudjuk, kik rejlenek a bombavető és a revolveres merénylők mögött. Mert hogy az a két fanatizált suhanc csak eszköze volt egy alávaló *politikai összeesküvésnek*, az több mint bizonyos.

Délszláv összeesküvésről szólnak a legújabb jelentések és sok nyom van, amely *Belgrádba* vezet. Szerbiában még vérrel írják a történelmet és a történelemírást vak és botor ábrándok lapjain vezetik. Egy olyan hadgyakorlat, mint amelyet most irányított Ferenc Ferdinánd, a szerencsétlen sorsú trónörökös, megdühödtette félelmetes dobbanásával egész Szerbiát. Egy ilyen megremegtető demonstráció alkalmas arra, hogy évekre lehűtse az ábrándok részeg forrását. A délszláv álmok alattomos kalandorának azért van szüksége bombára és revolvergolyóra, hogy ezeknek a füstjét vonja a remegők szemei elé, nehogy egyszer csak tisztán megláthassák, hogy a monarchia nyers erejével szemben ezek az illúziók csak kiábrándító ködképek, amelyek hideg reménytelenséggel térítenék vissza a józan okosság útjára az elvakított nemzetiségeket.

Hát ezért kellett a bombák és a gyilkos revolvergolyók. S a háttérben, mint szennyes sötét alakok, ott állnak a *királygyilkos belgrádi szerbek*. A bombák, amelyek *Belgrád löporraktáraiból kerültek el Boszniába*, mindennél ékebben beszélnek s az irredentista szerb lapok mindent megmagyaráznak. Van egy londoni táviratunk, mely arról szól, hogy György szerb herceg Londonban olyasféle kijelentést tett, hogy *Nagyszerbiának Ferenc Ferdinánd a legnagyobb ellensége és akadálya, és amíg ő él, Nagyszerbia nem valósulhat meg*. Ha nem is kapcsoljuk össze a szarajevói eseményeket ezzel a kijelentéssel az mindenestre világos, hogy a délszláv ábrándok mérgével át van itatva egész Szerbia és amíg egy végzetes baltacsapást nem kap a testére a perfid szomszéd, addig meg nem szűnő ágya lesz a bombáknak és a gyilkos golyóknak.

Ujabb részletek a merényletről

Potiorek tábornagy a merényletről.

Amikor az automobil a városi házról kijött, az automobilban ült Potiorek tábornagy, Bosznia katonai helytartója is. Amikor pedig a revolverlövés eldőrdült, Harrach gróf az autó lépcsőjére ugrott, hogy *testével védeje a trónörökös párt* a további merénylet ellen. Ferenc Ferdinánd még valami *tréfás megjegyzést* tett.

Potiorek tábornagy a merénylet lefolyását így mondja el:

— Az automobil sűrű embertömegek sora közt haladt, amikor az utca szűkebb részén egy fordulóhoz értek, teljesen a jobboldali gyalogjáró mellett, az emberek közelében haladt el az autó. Ekkor a merénylő *közvetlenül közelből lött háromszor*. Ez a közelség magyarázza meg, hogy a kitiűnően célzott lövés olyan borzalmas hatást tett. A *főhercegi pár nyugodtan ülvé maradt a helyén*. Ekkor ő kiadta a sófőrnök a rendeletet, hogy a közelben levő ugynevezett latin hidon vigye keresztül az autót. Amikor a jármű a hidon volt, a *főhercegnő félig a férjére, félig Potiorek karjára hanyatlott*. Potiorek úgy vette észre, hogy *halkan néhány szót váltottak egymással a főherceg és főhercegnő*. Potiorek az irányt nem ismerő sófőr felé fordulva utasításokat adott neki. Amikor egyszer megint a főherceg felé fordult, *néhány csöpp vért vett észre az ajkán*. Amikor a konaknál előbb Hohenberg hercegnőt kiemelték a kocsiból, Ferenc Ferdinánd összecsuplott. *Negyed óra múlva a főherceg halott volt és néhány perc múlva a hercegasszony is kiszervengett*.

A Ferenc Ferdinánd-utcában történt a merénylet.

Szarajevó, június 29. A gyilkos merénylet a Csemaluse-utcában történt, amelyet egy héttel ezelőtt a trónörökös tiszteletére *Ferenc Ferdinánd-utcnak* neveztek el.

Szarajevó, június 29. Megállapított ténynek lehet tekinteni, hogy *Ferenc Ferdinánd főherceg halálát az okozta, hogy a golyó elszakította a nyakán az ütőeret*. A főherceg a lövés után fel akart kelni helyéről, de visszacsúszott a kocsiba. *Hohenberg hercegnő fölkel*

és testével akarta eltakarni férjét, ebben a pillanatban azonban *ujabb két lövés csattant el s a golyó a hercegnőt alsó testén érte*. A néptömeg rávetette magát a merénylőre, akik csunyán megvertek. Azok közt, akik elsőnek ragadták meg a merénylőt, ott volt *Marosi fodrász* is, aki mint szemtanu nyilatkozott a merényletről. A városban hevesen vádolják a rendőrséget és azt mondják, hogy nem volt olyan óvatos, mint ahogy kellett volna.

A trónörökös utolsó szavai.

Szarajevó, június 29. Amikor a halálos lövésék eldőrdültek s a trónörökös és trónörökösne halálos sebből véreztek, Ferenc Ferdinánd állítólag így szólt Hohenberg hercegnőhöz:

— *Zsófia, maradj te életben gyermekeinknek*.

Ezek voltak a trónörökös utolsó szavai.

Utolsó táviratát is gyermekeinek adta föl nemrégben. E távirat utolsó szavai ezek:

„*Ötel és csokol szerető atyátok*.”

A bombavető Budapesten járt?

Budapesti tudósítónk jelenti: a fővárosi rendőrséget ma reggel értesítették arról, hogy egy szerb idegen, aki Cabrinovics Ilia néven jelentette be magát, nemrégben, május végétől e hó 21. napjáig a Révay-utcai Berlin-szállodában lakott. Itt tartózkodása alkalmával egy izben két török fezes egyénnel Szabadkára rándult, ahonnan két nap múlva érkezett vissza a szállodába. Cabrinovics itt gazdag szerb kereskedőnek vallotta magát és nagyon vidám életmódot folytatott. Osaknem minden éjszakát ledér nők társaságában töltötte el.

E hó 21-én a Bálvány-utcai Adler-garázsban egy használt Puch-autót vásárolt és azzal a boszniai Trebinjébe utazott el. — A szálloda portásának elutazása előtt azt mondta, hogy hazatérőben Szarajevóban is ki fog szállani. A rendőrség megindította a nyomozást annak a kiderítésére, hogy a rejtelmes szállóvendégnek valami közossége van-e a szarajevói merénylőkkel.

A bosnyák tartománygyűlés ülése.

Szarajevó, június 29. A tartománygyűlés tegnapi rendkívüli ülésén a ház összes tagjai állva hallgatták végig az elnöknek következő beszédét:

— Bosznia és Hercegovina lakossága híven ragaszkodik ő császári és apostoli királyi felsége trónjához és az egész felséges uralkodóházhoz és kész feltétlenül feláldozni mindenét, ami neki kedves, saját életét is, a felséges Habsburg-ház javáért. Felizgatott, éretlen egyének, féktelen agitátoroktól félrevezetve, ma embertelen, aljas gonosztettet követtek el szeretett trónörökösünk, ő császári és királyi felsége Ferenc Ferdinánd főherceg és ő felsége Zsófia hercegnő ellen. Bosznia és Hercegovina népeit egy szóval sem lehet elítélni ezeknek a névtelen agitátoroknak, az éretlen ifjúság aljas félrevezetőinek merénylete miatt.

— Felszólítom a házat, hogy a merénylet elítélése és megvetése jeléül Szlavát kiáltson ő császári és királyi felségére Ferenc Ferdinánd főhercegre és őfelségére Hohenberg Zsófia hercegnőre, akik ma gaz, bűnös kezek merényletének estek áldozatul.

A képviselők háromszor Szlavát kiáltottak, mire az elnök így folytatta:

— Zsivió legkegyelmesebb urunk, ő császári és királyi felsége Ferenc József.

E szavakat háromszor Zsivió-kiáltás követte.

Az elnök folytatta:

— Erről a helyről felszólítom Bosznia és Hercegovina lakosságát, hogy ő felsége I. Ferenc József magas trónjához és az egész felséges uralkodóházhoz való megrendíthetetlen hűsége jeléül a jövőben csirájában fojtson el minden gondolatot, minden jelenséget, minden kísérletet, amely ilyen gyalázatos gonosztett-hez vezethetne és amely Bosznia és Hercegovina népeinek szégyenére és ártalmára van és óvja meg az ifjúságot a csábítókkal való veszedelmes érintkezéstől. Felszólítom továbbá a szülőket és az érettebb tanuló ifjúságot, hogy jól vigyázzanak magukra, mert a szivtelen agitátorok különösen rájuk vetették ki hálójukat, hogy szíveiket megmérgezzék és lelküket anarchista eszmékkel megrontsák, visszaélve az ifjúság hevülékeny érzésvilágával, tudatlanságával és éretlenségével.

Az ülés ezzel véget ért.

Az elégtelen óvintézkedések.

Szarajevo, június 29. Az első hírek arról szóltak, hogy a merénylet azért történhetett meg, mert a rendőrség nem tett kellő óvintézkedéseket. Ezzel szemben, amint jelentik, Szarajevo már napok óta valóságos rendőr-és csendőrfedezet alatt áll. Mindenképp, aki Szarajevoba jött, vagy onnan elutazott, igazoló irásokat követeltek és a tegnapi napig nem kevesebb, mint 37 gyanus egyént vettek őrizetbe. A közbiztonsági hivatal oly messze ment az óvó intézkedések megtételében, hogy még azt sem engedte meg, hogy a katonai parancsnokság épülete körül kisebb csoportosulás támadjon. Épp úgy szigorúan tiltotta azt is, hogy a trónörökös sétája és a város utcáin való tartózkodása alatt bárki is kinyissa ablakait és onnan, vagy pedig a házak erkélyéről, amint az ilyenkor szokás, virágokat dobáljon az utestre.

Szarajevót a trónörökös ott tartózkodása alatt körülbelül ezer csendőr őrizte, akiket a környékből központostottak.

Bécs, június 29. A *Fremdenblatt* illetékesen megállapítja a trónörökös boszniai utazásáról a következőket:

A trónörökös pár boszniai útja kizárólag katonai természetű volt és az utazásra vonatkozó minden intézkedést a hadügyi vezetőség tett. Ez intézkedések exkluzív katonai jellege annyira ment, hogy a bosnyák kormányt hivatalosan egy szóval sem értesítettek Ferenc Ferdinánd főhercegnek és feleségének erről az utjáról. Az utra vonatkozó minden előkészületet és különösen a sarajevo-i tartózkodásra vonatkozó intézkedéseket a hadügyi vezetőség tett meg. Ez áll természetesen a biztonsági rendszabályokról is, amelyek ilyen nagy-rangu személyiségek látogatása alkalmával

szokásosak és amelyek a tegnapi napon, sajnos, elégteleneknek bizonyultak.

A biztonsági intézkedéseket kifogásolják.

Bécs, június 29. Hivatalos helyről jelentik ki: *Nem igaz, hogy Ferenc Ferdinándot előre figyelmeztették volna a merényletről.* Kétségtelen dolog csak az, hogy előre megfontolt szándékkal és kiszámított terv alapján hajtották végre a merényletet. Ugyanezen a helyen erősen kifogásolják a Szarajevóban tett biztonsági intézkedéseket, amelyeket *nem kielégítőnek* mondanak.

A király és az új trónörökös

A király Bécsbe érkezett.

Bécs, június 29. A király ma délelőtt tízenegy óra 10 perckor udvari különvonattal Bécsbe érkezett. A penzingeri állomáson *Károly Ferenc József* főherceg fogadta kamarai elnöke, *Lobkowitz* herceg kíséretében. Más hivatali személy nem volt jelen a fogadáson. A király, amit kiszállott kocsijából, *Károly Ferenc József* főherceg felé tartott, aki eléje sietett és a királynak kezét csókolt.

Az uralkodó ezután a főherceggel a várótermen keresztül a nyitott hintóhoz ment. Utközben állandóan beszélgetett a főherceggel, több ízben megállt és taglejtésekkel kísérte a beszélgetést. A király kocsiába ült és Schönbrunnba hajtatott. Az utvonalon rengeteg ember várta az uralkodót, a házakon gyászlobogó lengett és a merre az udvari kocsis elhaladt, viharos Hoch-kiáltásokkal üdvözölték az uralkodót.

Bécs, június 29. A pályaudvaron a király és trónörökös néhány pillanatig szótlanul néztek egymásra, *mindkettőjük szemében könyek csillogtak.* Aztán megszólalt a király, egészen halkán beszélt, senki sem hallhatta, majd karonfogta *Károly Ferenc József* főherceget s ment kifelé a perronról. Néhány lépés után meg-megállott, egy-két szót váltott a trónörökössel, megint tovább mentek, újra megállottak és halkán beszélgettek. Mikor kiért a király és a trónörökös, odakiűn a közönség *némán köszöntötte az uralkodót*, de távolabb egyre lelkesebb lett az óváció.

Az új trónörökös.

Bécs, június 29. *Károly Ferenc József*, a ki feleségével, *Zita* főhercegnővel Reichenauban időzött, egy óra tájban értesült a merényletről. *A hír hallatára szinte magánkivül volt.* Félháromkor automobilon Bécsbe érkezett és azonnal a Belvederebe hajtatott, ahol herceg *Montenuovo*, a király főudvarmestere fogadta.

A trónörökös jelentést tétetett magának a holttestek hazaszállítására vonatkozó intézkedésekről, amelyeket még jóváhagyás végett a király elé terjesztettek.

Károly Ferenc József főherceg feleségével és a pármái herceggel július 6-án Angolországba akart utazni, ez az utazás természetesen elmarad. Öt órakor a főherceg visszatért a Reichenau mellett levő Wartholz kastélyba.

Szeged, június 29. *Károly Ferenc József* főherceg *Ottó* fiának nevelője *Pintér* Ferenc 39. gyalogezredbeli főhadnagy nemrégiben könyveket rendelt Szegeden egy könyvkereskedőnél a fiatal főherceg részére. A könyvkereskedő megkérdezte *Pintér* főhadnagytól, hogy magyarul vagy németül állítsa-e ki a számlát. *Pintér* azt felelte, hogy *csak magyarul*, mert a főherceg kitünően beszél magyarul.

A merénylet a nagyszerbek műve

Szarajevo, június 29. Belgrádban van egy forradalmi szervezet, mely különösen 1908. óta fejt ki intenzívebb működést. Ennek a szervezetnek a tagjai közé a szerb intelligencia sok tagja tartozik. Mindkét merénylő, *Gabrinovics* és *Princip* ennek a nagy szerb terrorista szervezetnek volt a tagja. Itteni politikai körökben határozottan állítják, hogy *formális összcsekküvérről van szó, amelyet kimondottan a trónörökös ellen intéztek.* A két merénylőn kívül sokan be voltak avatva a tervbe. — Ezt bizonyítja az is, hogy két bombát találtak és hogy a bombamerénylet sikertelensége után *Princip* revolverrel támadt a trónörökös párra.

Szarajevo, június 29. A középiskolai tanárok már hetek óta panaszkodtak az országos kormányról amiatt, hogy a szerb diákok provokáló magatartást tanúsítanak és egyes jellemző incidenseket és támadásokat is bejelentettek. Jellemző az a körülmény is, hogy a szerb irridentista irányzatú *Narod* című lap a szerb zászló színeit feltüntetve kerettel jelenik meg és nagy cikket közöl a rigómezei csata emlékműpépéről. Azokat a szerb kávéházakat, amelyeket szerbek látogatnak, szigorú rendőri felügyelet alatt tartják és a mai nap folyamán számos házkutatás volt gyanus személyek lakásán. Hír szerint kompromittáló anyagot foglaltak le, amely összeesküvésre enged következtetni. — Sok gyanus egyént, aki el akart tünni, letartóztattak.

Szarajevo, június 29. Az összes sarajevói szerb lapok szerkesztőségeiben még az est folyamán házkutatást tartottak. A *Narod* levelezését lefoglalták. E lap a legszélsőbb szerbek hivatalosa, pártvezére *Kocsics* Péter szerb író, a szábor tagja, ki állandóan készpénztámogatást kap Belgrádból. Péter király nemrégiben 10,000 dénár ajándékot is adott *Kocsics*nak. A rendőrség gyanusnak látja, hogy a mérsékelt szerb lap, a *Szrpszka Rijeka* is, mely két nappal ezelőtt lojális cikkben üdvözölte a trónörökösöt, tegnap kijelentette, hogy a boszniai szerbek elnyomatásának, *Potiorek* rendszerének végül is végzetes következményei lesznek.

Szerb gyárból való a bomba.

Szarajevo, június 29. A hivatalos vizsgálat megállapította, hogy a bomba, amelyet a merénylők használtak *Ferenc Ferdinánd* ellen, szerb állami gyárból került ki.

Tüntetés a szerbek ellen.

Szarajevo, június 29. Ma délelőtt óriási tömeg gyűlt össze és tüntetett a konak előtt a szerbek ellen és *eltette Ferenc József királyt.* A tömeg elénekelt a néphimnusz, majd térdre borulva imát mondott.

Közben folyton zugott a fölháborodott tüntetők kiáltása:

— *Le a szerbekkel!*

A katonaság kivonult de eddig szükség nem volt a beavatkozásra. Lassan tovább vonult a tömeg s az Európa-szálló elé hömpölygött, amelynek tulajdonosa *Jastanovics*, egy tulzós voltáról ismert szerb ember. A tüntetők itt bevették az összes ablakokat, majd rombolni kezdték. Tüntettek még a szerb metropolita palotája és a szerb iskolák előtt. A katonaságnak ekkor be kellett avatkoznia és sok tüntetőt letartóztattak.

Szarajevo, június 29. Ma délben folytatódtak a tüntetések. A tömeg megtámadta a szerb házakat s azokban mindent összetört és összezuzott. Az Európa-szállót ismételt

Kérem innen is, 1914. május 30.
hol a következő jelzés

megtámadták s annak berendezését teljesen összetörték, falait megrongálták. A szálló tulajdonosa el akart menekülni, de a határon elfogták és ha a rendőrök közbe nem lépnek, a tüntetők agyonverik.

A tömeg mintegy 200 házat rongált meg és belsejüket tönkre tette.

Délután megtámadta a tömeg Jovicics-testvérek üzletét, ennek kirakatát tönkre tette. Az egyik Jovicics browninggal a tömegre lőtt és megölt egy embert, aki Ferenc József király képét vitte. A tüntetők erre megtámadták Jovicicsékat, akik elmenekültek. Az egyik Jovicicsot sikerült megfogni, akit véresre vertek.

Mostár, június 29. Itt is nagy tüntetések voltak, amelynek során sok szerbet véresre vertek.

Statárium Szarajevóban.

Szarajevo, június 29. Ma kihirdették a városban a statáriumot.

A szerb udvar tudott a merényletről.

Berlin, június 29. A „Lokalanzeiger“ londoni jelentés alapján jelenti, hogy a volt szerb trónörökös, György herceg, aki most Londonban tartózkodik, arisztokrata körökben beszélgetett Szerbia törekvéseiről és ábrándjairól. Többek közt azt mondta, hogy **törekvéseinknek leginkább Ferenc Ferdinánd áll útjában s míg ő életben van, ábrándjait nem lehet megvalósítani.** Akkoriban nem igen figyeltek erre s nem is vették komolyan, mert György herceget nem tartják ép elméjűnek, de most visszaemlékeznek szavaira s mindenki úgy magyarázza, hogy **György tudott a merényletről.**

Általában erős a meggyőződés, hogy **Belgrádban, az udvari körökben úgy, mint a katonai körökben informálva voltak előre a borzalmas tetről.** Különösen tudnia kellett erről a katonai ligának, amely az utóbbi időben sokat beszélgetett magáról.

Szerbia kölcsönét felfüggesztették.

Páris, június 29. Ma kellett volna megtörténnie a nagy szerb kölcsön aláírásának, de ezt elhalasztották azzal, hogy **Szerbia nem kap pénzt addig, amíg a borzalmas merényletben való részessége tisztázva nincsen.**

A miniszterelnök tanácskozási.

Tisza István grófot Marsovszky miniszterelnökségi titkár értesítette tegnap délután félkettőkor táviratban Geszten a merényletről. Tisza ugyancsak táviratban intézkedett, hogy reggel hat órakor Sándor János belügyminiszter, Jeszenszky Sándor államtitkár, Lázár-Drasche Alfréd dr. miniszteri tanácsos Marsovszky dr. és Latinovics dr. titkárok várják.

Hat órakor érkezett meg az első gyorsvonattal feleségével és rögtön tanácskozássra ült össze azokkal, akiket meghívott. **A miniszterelnökség állandó telefonösszeköttetésben van Szarajevóval, Bécsrel és — Zágrábbal.** A belügyminiszterium pedig a horvát rendőri s közigazgatási hatóságokat, a határrendőrségeket, csendőrséget az összes törvényhatóságokat értesítette a gyászról hivatalosan.

A szerb nemzetiségű délvidéki megyék főispánjait holnapra a fővárosba várják.

Az udvarnagyi hivatal semmiféle intézkedést sem tett, — hivatalosan a merényletet tudomására sem hozták — vezetője, Szegegy-Maszák Aladár dr. udvari tanácsos, napok óta Bécsben tartózkodik.

A miniszterelnökségen és belügyminisz-

teriumon kívül egyetlen miniszteriumban sincs élet. Annál lázasabb volt az élet a hadtestparancsnokságnál, térparancsnokságoknál és honvéd főparancsnokságnál, ahol a vezetők egész éjjel együtt voltak és egész délelőtt tanácskozások folytak. Senkit be nem eresztettek az épületekbe, felvilágosítással sem szolgáltak. Egyébként eddig semmiféle kivételes intézkedést nem tettek még a kaszárnyákban sem. A város tele van sétáló, szieszáló katonasággal, csak a bosnyák ezred tisztjeit s legényeit nélkülözi az utca s kaszárnyájukban kettőzött a fegyelem.

Készülnek a temetésre

A trónörökös sírhelye.

Bécs, június 29. A *Neues Wiener Tagblatt* jelentése szerint *Ferenc Ferdinánd* trónörökösét és nejét, *Hohenberg Zsófia* hercegnőt az *arzustádeni kastély kápolnájában fogják elhelyezni.* Ez az intézkedés a trónörökös saját kívánságára történik, aki négy év előtt építette az arzustádeni kastély templomát s a templom alatt sírboltot családja részére. Az arzustádeni kastély a megboldogult trónörökös apjának, *Károly Lajos* főhercegnek kedvenc tartózkodási helye volt s a trónörökös úgy tervezte, hogy a nyár folyamán hosszabb időt fog édesapja kedvenc nyaralóhelyén tölteni.

A holttestek hazaszállítása.

A trónörökös párt holttestének hazaszállítása iránt ma megtörtént a végleges intézkedés. A holttesteket a metkovicsi kikötő előtt még mindig otthorgonyzó *Viribus Unitis* hadihajó fogja a halott trónörökösöket a trieszti kikötőbe vinni, ahonnan vasuton szállítják Bécsbe a holttesteket, amelyeket azért visznek Triesztbe, hogy a haditengerészet megadhassa a végtisztességet.

Szarajevo, június 29. A trónörökös párt holttestét ma balzsamozták be. *Hohenberg hercegnő* holttestében megtalálták a golyót, amely a hasüregben a lágy részeket borzalmasan összeroncoltta. *Ferenc Ferdinánd* trónörökös holttestében a két golyót nem találták meg, valószínűnek tartják az orvosok, hogy a golyók a gerincben akadtak meg. *Davries* szobrász már elkészítette a halotti maszkokat.

Bécs, június 29. A holttesteket nem a Burg kápolnájába, hanem a Szent István templom, vagy a Belvedere kápolnájába szállítják s itt együtt szentelik be a koporsókat, amelyeket a Burgban az udvari etikett szerint nem történhetnek meg.

Beszentelték a holttesteket.

Szarajevo, június 29. *Ferenc Ferdinánd* és felesége holttesteit ma szentelte be *Stadler* érsek. Ezután a hatósági megállapítás következtében, amelyről jegyzőkönyvet vettek föl, végül lezárták a koporsókat és katonai pompával vitték a pályaudvarra.

A ravatal a konakban volt fölállítva, a beszentelés azonban a konak előtt történt. A délszaki növényekkel díszített ravatalról a koszorúkkal elhalmozott koporsókat kivitték a palota elé, ahol a katonaság állott. A beszentelés ünnepélyét ágyulövésekkel kísérték, a katonazenekar a néphimnuszt játszotta.

Az egyházi szertartás után katonák a vállakra emelték a koporsókat és a kocsihoz vitték. A menetet és a katonaságot *Appel* báró tábornok vezette. A katonai zenekar gyászindulójának hangjai mellett haladt a menet a vasut felé. A menet elindulását a sárga erődből 24 ágyulövés jelezte.

Legelől a katonaság haladt, a csapatok után a papság, utánuk a halottas kocsi, e mögött az udvartartás *Bardolf* gróf és *Lánus* grófnő vezetésével, majd a katonatisztek és a polgári hatóságok fejei következtek *Potiorek* tábornagy vezetésével. A pályaudvarra este fél hét órakor érkezett a gyászmenet.

A temetés szombaton lesz.

Bécs, június 29. A temetés a végleges megállapodás szerint szombaton, a hó 4-én lesz. A koporsókat az arzustádeni kriptáiba helyezik el. A temetés idejéről *Montenuovo* herceg főudvarmester jelentést tett a királynak, aki azt mondta, hogy együtt temessék el a két holttestet.

A koporsók csütörtökön lesznek Bécsben és pénteken délelőtt 8—12 óra között tekintheti meg a közönség a holttesteket. Este érnek a koporsók Arzustádenbe, ahol éjfélkor lesz a temetés. A király a temetésen nem vesz részt.

A külföldi uralkodók közül is csak *Vilmos császár* lesz jelen a temetésen, mert a többi uralkodót értesítették, hogy a királyt annyira megrendítette a borzalmas tragédia, hogy nem fogadhat.

Vilmos császár a temetésen.

Berlin, június 29. *Vilmos* császár és felesége ma Kielből elindultak, hogy *Ferenc Ferdinánd* és felesége temetésére utazzanak.

A részvét

A nemzeti munkapárt részvéte.

Budapesti tudósítónk jelenti: A nemzeti munkapárt ma este nyolc órakor értekezletet tartott, amely tisztán a trónörökös párt emlékének volt szentelve.

Tisza István gróf miniszterelnök emlékezett meg a borzalmas tragédiáról. Olyan esemény ez — mondta — amely a benne rejlő tragédiánál fogva is megrázó. Egy tetterőtől duzzadó férfiú pusztult el azzal együtt, akit mindenekfelett szeretett. Tetterejének, ambíciójának egész nagy világát vitte magával a sirba. Az egész magyar nemzet gyászba borult fájdalommal tekinti a katasztrófát és ma csak egy imája lehet, hogy *Isten őrizze meg tovább is sokáig a királyt.* A parlamentnek csak egy kötelessége lehet most: a részvétnél kifejezése. Indítványozza, hogy addig mindentéle tárgyalást szakítsanak meg, míg a kegyelet kötelességeinek eleget nem tettek. Legyen a kegyeletteljes részvét megnyilatkozása egyhangú, csöndes, de éppen némaságában impozáns és méltóságos. De ha a tulajdonról fölszólalás hangzanék el, akkor a munkapárt részéről is föl kell szólalni.

Az ellenzék szintén értekezletet tartott, amelyen kimondta, hogy a függetlenségi párt részéről *Apponyi Albert* gróf, az alkotmánypárt részéről *Andrássy Gyula* gróf fog föl-szólalni.

Vilmos császár részvéte.

Ischl, június 29. *Vilmos* császárnak Ischlből küldtek táviratot, amelyben a katasztrófáról értesítették. Még a délután folyamán szives részvét távirat érkezett a császártól, aki Bécsben a temetésen meg fog jelenni. *Vilmos* császár volt a legelső, akit az európai uralkodók közül a katasztrófáról értesítettek.

Berlin, június 29. A lapok és a közvélemény állandóan foglalkoznak a merénylettel s míg egyrészt a legnagyobb részvétel emlékeznek meg az áldozatokról, másrészt a legelől hangon szólnak Szerbiáról. A

város a teljes gyász külső jeleit öltötte magára, mindenütt gyászlobogók vannak. A német kikötőkben a német és angol hajók kifizették a gyászlobogót és ágyulóvéseket is tettek.

Vilmos császár leverten fogadta a hivatalos értesítéseket a merényletről és szobájába vonult vissza, ahol *sajátkezüleg írta meg részvéttáviratát Ferenc József királynak.*

A részvét a külföldön.

Róma, június 29. A pápa öszentsége a Péter Pál-ünnep alkalmából kitűzött fogadónapot, melyre 10,000 meghívó ment szét, lemondotta.

Róma, június 29. A főváros egész társadalma megjelent a két osztrák-magyar nagy követésen, hogy részvétét fejezze ki. A legtöbben bejegyezték nevüket a kitett részvét-ívekre. **San Giuliano** külügyminiszter **Mérey** osztrák-magyar nagykövethoz ment és kifejezte részvétét.

London, június 29. **György** király **Ferenc Ferdinánd** főherceg és neje elhunytá alkalmából egy heti udvari gyászt rendelt el. A hétfőre kitűzött udvari bál elmarad.

München, június 29. Késő este volt, mikor eljutott ide a szarajevói tragédia híre. A királyi pár nincs a fővárosban, az uralkodó család tagjai tegnap este elmentek a Prinzregenten Theaterbe a „Parsifal” előadására. Még javában tartott az első felvonás, mikor meghozták a gyászhirot az udvari páholyba. **Gizella** hercegnő, **Ferenc József** király leánya, **Konrád** herceg, **Lajos Ferdinánd** herceg nejevel és leányával és **Klára** hercegnő nyomban felkeltek és sietve el távoztak a színházból. Több arisztokrata család is elhagyta a színházat a gyász jeléül.

Würzburg, június 29. **Lajos** király és neje délután 5 órakor értesült a szarajevói katasztrófáról, amikor éppen bevégződött az ünnepi körmenet. Az ősz király mélyen meg volt rendülve és nyomban kiadta a parancsot, hogy a program többi része maradjon el. Nem is ment a csapatszemlére, pedig a helyőrség már díszben kivonult. Egyenesen a vasútállomásra hajtatott a király és a különvonaton visszatért Münchenbe. Még az utról meleg hangu részvéttáviratot küldött **Lajos** király **Ischbe**.

Páris, június 29. A szarajevói merényletnek a lapok külön kiadásában elterjedt híre itt mindenfelé nagy megdöbbenést keltett, a mi a sajtó nyilatkozataiban is kifejezésre jut. Az osztrák-magyar nagykövethoz igen sokan fejezték ki részvétüket, köztük a vendomei herceg, **Crozier** volt bécsi nagykövet és **Wosnic** szerb követ. — **Poincaré** elnök azonnal a trónörökös pár gyászos elhunytáról szóló hír vétele után táviratilag fejezte ki részvétét **Ferenc József** császár és királynak. — **Szecsén** gróf osztrák-magyar nagy követ, aki ma délután Long-Champsban volt a lóversenyen, mikor a főherceg meggyilkolásának hírére megtudta, azonnal eltávozott páholyából.

A külföldi sajtó a merényletről.

A külföldi sajtó egybehangzóan a legmélyebb sajnálkozás és részvét hangján írta a merényletről és annak áldozatairól s a hódolat és tisztelet hangján **Ferenc József** királyról, akit annyi sorscsapás ért. A német lapok, mint **Vilmos** császár legbensőbb és legjobb barátjáról emlékeznek meg **Ferenc Ferdinánd**ról.

A szerb hivatalos sajtó.

Belgrád, június 29. A szerb sajtóiroda is a főlháborodás hangján emlékezik meg a merényletről, megbélyegzi azt és azt írja, hogy az áldozatok tragikus sorsa iránt egész Szerbia a legmélyebb részvéttel van.

Debrecen részvéte

A városi tanács részvéte.

Debrecen város tanácsa ma teljes ülésen szintén foglalkozott a merénylettel. Az ülés megnyitása előtt **Domahidy** Elemér főispán emlékezett meg a borzalmas merényletről. A városi tanács és a maga részéről megdöbbenését és fájdalmas, mély részvétét fejezte ki.

Ezután **Kovács** József polgármester olvasta föl a belügyminiszter következő táviratát:

Ö Császári és Királyi Fensége **Ferenc Ferdinánd** főherceg ur és fenséges Hitvese, **Hohenberg Zsófia** hercegnő június 28-án, a déli órákban, Szarajevóban bűnös merénylet áldozatául estek, erről a megrendítő országos gyászesetről e város közönségét a legmélyebb megilletődéssel értesítem.

A tanács a távirat nyomán a következő egyhangu határozatot hozta:

Határozat.

Debrecen sz. kir. város Tanácsa ezen mindenkit mélyen megrendítő gyászesetről szóló értesítést az igaz fájdalom lesújtó érzésétől meghatva veszi tudomásul.

Amidőn ezen nagy szerencsétlenség és súlyos csapás felett — mely **Ferenc Ferdinánd** főherceg ur és fenséges hitvese, **Hohenberg Zsófia** hercegnő ő fenségeik váratlanul történt hirtelen elhunytá folytán koronás királyunkat, az egész uralkodóházat és hazánkat egyaránt sújtja, — mély fájdalomnak és őszinte részvéte nek jegyzőkönyvében kifejezést ad: a felolvasott táviratot azzal terjeszti be a f. évi június 30-ára összehívott törvényhatósági bizottsági közgyűléshez, miszerint mondassék ki, hogy *Debrecen szabad királyi város közönsége osztozva a hazát és királyunkat ért gyászbán, ezen mindenkit egyaránt megható és lesújtó gyászeset fölötti igaz fájdalmát és őszinte részvétét jegyzőkönyvbe iktatja és felkéri a v. kir. miniszterelnök urat, hogy ezen értelemben szerkesztett feliratunkat a trón számolya elé juttatni méltóztassék.*

Egyben javasolja, miszerint hatalmaztassék fel a városi tanács, hogy a végítésnapján a városban a gyász mérvének megfelelő intézkedéseket tegyen.

Miről a törvényhatósági bizottsági közgyűlést értesíti.

A határozatot **Vass** Károly dr. jegyző azonnal jegyzőkönyvbe vette, hogy a holnapi közgyűlés már tárgyalhassa.

A polgármester a lakossághoz.

Ugyanennek a sürgönynek alapján **Kovács** József polgármester a város közönségéhez a következő határozatban foglalt kérést intézte:

Határozat.

Ezen értesítés folytán önként érthetőnek tartom, hogy városunk közönsége az országos gyászbán a megdöbbenés fájdalmas érzetével részvesz s míg ennek kifejezése felett illő módon intézkednék, az egyházi, közigazgatási hatóságokat, intézeteket a gyászesetről ezennel értesítem s hogy a nagyközönség is értesítve legyen, az egyházi hatóságokat arra kérem, hogy a harangok azonnali meghuzatásával erről a közönséget értesítsék s ezzel, valamint a gyászlobogóknak az egyházi épületekre, templomokra, tornyokra kitűzésével országos gyászunknak kifejezést adjanak.

Egyben kérem a város lakosságát, hogy az országos részvét külső kifejezése céljából házaira gyászlobogót tűzzön ki s a temetési szertartás befejezéséig mindennemű zajos mulatságtól tartózkodni sziveskedjék.

Miről az érintett hatóságok, intézetek s a város közönsége a lehető legszélesebb körben értesítendők.

Debrecen, 1914. évi június hó 29-én.

Kovács József,
polgármester.

A rendőrfőkapitány fölhívása.

Intézkedéseket tett a gyászeset miatt **Jeney** Miklós rendőrfőkapitány helyettes a zenélésre vonatkozóan a következő körrende-

letben, amelyet az összes debreceni vendég-lősökökkel, kávésokkal közöltek:

Az államot és a királyságot ő fensége a trónörökös és neje erőszakos halálával ért rettenetes csapás következtében, miként a székesfővárosi m. kir. államrendőrség, a debreceni rendőrfőkapitányság is elrendeli, hogy további intézkedésig az összes kávéházakban, vendéglőkben, korcsmákban, bálokban, mozikban, orfeumokban, dalsarnokokban minden néven nevezhető zenélés szüneteljen. Utasítja és jogkövetkezmények terhe alatt fölhívja ezeknek tulajdonosait, hogy ezen tilalom ellen vétők nemcsak a nagy halottak emléke iránti kegyeletet sérítik meg, de szigorú büntetéssel is sújtatnak.

A rendőrfőkapitányság központi ügyelete

Jeney, s. k.,
r. főkapitány helyettes.

A főkapitánynak ez a tilalma kedd este hét óráig tart, ez időtől kezdve azután a diszkrét, zajos lárma nélküli zenét s az üzletek rendes forgalmában rendes keretek közt a zenét engedélyezi.

A debreceni hitfelekezetek részvéte.

A gyász és fájdalom általános hangulatát lesújtva tükrözi vissza Debrecen. A hatóságok részvételével egyidőben nyilatkozott meg a debreceni hitfelekezetek részvéte is.

Baltazár Dezső püspök.

Baltazár Dezső református püspök ma a következő körlevelet bocsátotta ki:

A tiszántúli református egyházkerület püspökétől.

4060/1914. szám.

Körlevél

valamennyi kebelbeli egyházi és iskolai hatóságokhoz.

Mély szomorúsággal és megdöbbenéssel adom tudtul ezuton is, hogy **Ferenc Ferdinánd** trónörökös és neje **Hohenberg Zsófia** főhercegnő királyi fenségeik gyilkos merényletnek estek áldozatul. A felséges királyi ház és nemzet közös gyászából a református egyházat is szomorú rész illeti. Ennek kifejezésre juttatása végett a kebelbeli egyházi és iskolai hatóságokat a következőkre kérem:

1. méltóztassanak ugy a tornoykra, mint az iskolákra gyászlobogót tűzni,
2. méltóztassanak a temetés elvégződéséig minden nap déli tizenkét órakor az összes harangokat fél óra hosszáig huzatni,
3. méltóztassanak a temetés napján és órájában templomi imás gyászistentiszteletet tartani, melyre a hatóságok és testületek meghívandók.

A mindenható Isten vegye oltalmába hazánkat minden veszedelem ellen.

Atyafiságos szeretettel

Debrecen, 1914. június 29.

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

A görög katolikus egyház.

Miklóssy István, a hajdudorogi görög katolikus egyházmegye püspöke is megrendülve vette hírére a tragédiának. A püspök *rekviet* fog tartani a debreceni görög katolikus templomban az elhunytak lelki üdvéért s egyházmegyéjéhez körlevelet bocsát holnap ki a gyász megülésére.

Miklóssy püspök a körlevélben elparentálja **Ferenc Ferdinánd** trónörökösöt, és **Hohenberg Zsófia** hercegnőt s kéri a papságot, hogy imáiban emlékezzék meg a fenséges párról.

Miklóssy püspök ezután a következőket rendeli el:

A temetés napjáig minden nap délben minden templomban fél óra hosszat harangoznak.

Az egyházak és iskolák épületére tűzzék ki a gyászlobogót.

A temetés napján minden templomban gyászmisést végezzenek s reggel, délben, este fél óra hosszat huzzák meg a harangokat.

Az izr. hitközség.

Ma délből 12 órakor az izraelita hitközség előljárósága Rosinger Lajos elnöklete alatt ülést tartott.

Az előljáróság kimondta, hogy megdöbbenésének és fájdalomának kifejezését a királyhoz juttatja. Az előljáróság a következő táviratot küldte a kabinetirodának:

Kabinetiroda

Wien.

A fenséges trónörökös pár tragikus halálával az uralkodóházat és a hazát ért nagy veszteség felett mélyszégyen fájdalomát és hódolatteljes részvétét fejezi ki a debreceni *státusquo izraelita hitközség*.

A római katolikus egyház.

A debreceni római katolikus plébánia holnap fogja megtenni a részletes ntézkedéseket. *Gróf Ferenc* prépost-plébános a temetés napján rekviemot fog tartani a római katolikus templomban.

Kulin Imre

**kassai táblai tanácselnök —
Dr. Kesserü Lajos
a debreceni törvényszék elnöke**

Illetékes helyről szerzett értesülésünk szerint a hivatalos lap egyik közeli száma közölni fogja, hogy a király *Kulin Imrét*, a debreceni kir. törvényszék elnökét a *kassai kir. ítélőtáblához tanácselnökké* s helyébe a debreceni törvényszék elnöki székébe *dr. Kesserü Lajos* debreceni kir. főügyész helyettesét nevezte ki.

A kettős előléptetésnek a híre már hetekkel ezelőtt otthonossá lett Debrecenben s a város előkelő társaságaiban, valamint jogász-körökben az örömmel különös, meleg hangulattal találkozott. *Kulin Imre*, a debreceni törvényszék távozó elnöke a legnemesebb stílusu magyar bírák egyike. Meleg szív és a kötelességteljesítés szigorú felfogása adják meg egyéniségének a harmóniáját.

Kulin Imre 1862. március 1-én született a szatmármegyei Nyirendréden. Gimnáziumi és főiskolai tanulmányait Debrecenben végezte. Birói pályáját Máramaroszigeten kezdte, mint joggyakornok. Innen nevezték ki a zilahi törvényszékhez jegyzőnek. Tizenhét évig működött ennek a törvényszéknek a területén s itt érte a törvényszéki birói kinevezés is. 1902-ben ítélőtáblai birói címmel és jelleggel az erzsébetvárosi törvényszékhez nevezte ki a király s nyolc évi, kitűnően eredményes működés után 1910-ben a debreceni törvényszék elnöki méltóságát foglalta el.

Kesserü Lajos dr. kir. főügyész helyettes 1911. őszén nevezetett ki Debrecenbe a budapesti kir. ügyészségtől.

Két éve csak, hogy ennek a nehezen meglehető városnak egyik előkelő pozíciójában ül, de a szeretet és a nagybecsülés, mely *dr. Kesserü egyéniségét körülveszi*, melegségében oly intenzív, terjedelmében annyira átfogó, hogy *Kesserü Lajos* drt. ugyszólván akaratától függetlenül ültette bele a népszerűségnek eme trónusába. S ez mindennél jobb rajtot ad a debreceni törvényszék új elnökéről; mert, hogy Debrecen szeretetébe ilyen rövid idő alatt belefészkelte magát, kétségtelen, hogy a legkitűnőbb emberi tulajdonságok komponensei adják meg az egyéniségét.

Tetől-talpig ur s hogy előkelő jogászai kvalitásai dacára — kiváló híri büntető jogász — elsősorban egyéniségének pompás emberi vonásait látja a közönség, annak egy-

szerű magyarázata az, hogy annak az emberi tulajdonságnak, melynek neve: szeretetreméltóság, szuggesztív ereje van. Pedig *Kesserü Lajos* drban a kitűnő jogász meleg lendülettel találkozott a szeretetreméltó urral. Egyedül elismert kvalitásai vitték előre pályáján, amelynek egyik legszebb, de nem utolsó állomása a debreceni törvényszék elnöki méltósága.

A választók összeírása**Augusztus 10-ig be kell fejezni a munkálatokat**

Az új választói törvény értelmében *Sándor János* belügyminiszter most megküldte Debrecen központi választmányának a rendeletet, amely szerint utasítja a választmányt, hogy miként járjon el a választók összeírása körül.

A rendelet lényegesebb pontjai a következők:

A miniszteri rendelet biztosítja, hogy a küldöttség most már minden nehézség nélkül megalakítható lesz. Mert noha az új választói törvény az összeírónak nem biztosít terhes és fáradtságos munkájáért anyagi kárpótlást, a miniszter kijelenti, hogy a bizottságoknak napidíjat ad és ennek nagyságát külön rendeletben állapítja meg.

A rendkívüli horderejű törvény végrehajtása gondot, pontosságot és lelkiismeretességet kíván és ezért a központi választmánytól is elvárja, hogy letett esküjének megfelelően lelkiismeretes lesz.

Ebből az következik, hogy az összeírásnál minden szempontot mérlegelni kell. Fel kell venni mindazokat névjegyzékbe, akikről, hivatalból megállapítható, hogy szavazók. Már ez is elégséges lenne, mert a polgárok így fontos közjogainak megállapítása nem kizárólag az egyesek tetszésétől és még inkább a pártok szervezetszükségének és mozgalmának fókától tehető függővé, minthogy azonban a hivatalból való összeírást az egész vonalon nem lehetne keresztül vinni, az érdekeltek jelentkezését is támpontul kell venni az összeírásnál.

Föl kell tehát venni a névjegyzék tervezetbe mindazokat, akiknek az összeíró küldöttség tudomása, vagy a rendelkezésre álló adatok szerint a felvételhez szükséges kellei az összeírás időpontjában megvannak és pedig tekintet nélkül arra, hogy felvételüket kívánják-e vagy sem?

Föl kell venni továbbá mindazokat is, akik felvételük végett a küldöttség előtt megjelenve, igazolják, hogy az összeírás időpontjában megvannak a választói jogosultsághoz szükséges kelleik.

Föl kell venni azokat is, akik az összeírás időpontjában a törvényes életkort (30, illetőleg 24 életévet) még nem töltötték ugyan be, de azt az összeírás évében — a jelen (első) összeírás alkalmával az 1915. év március hó 31-ig — betöltik.

Föl kell venni továbbá azokat, akikre nézve az összeírás időpontjában a törvény 13. és 14. §-ában felsorolt kivételek vagy kizáró okok valamelyike fennforog, azonban közokirattal igazolva van, hogy ezen okok még az összeírás évében — a jelen (első) összeírás alkalmával 1915. évi március hó 31-ig — kétségtelenül meg fognak szünni.

Az összeíró küldöttség az oly egyének irni és olvasni tudásáról is köteles meggyőződést szerezni, akik az irni-olvasni tudást igazoló állandó bizottság előtt sikertelenül vizsgáltak, vagy a vizsgát letenni bármily okból akadályozva voltak, amennyiben az illetők irni és olvasni tudásuk igazolása céljából az összeíró küldöttség előtt megjelennek; továbbá, hogy az irni és olvasni tudás igazolását alapos kétség esetén az oly egyénektől is megkivánhatják, akik az elemi népiskola IV. elemi osztályának elvégzését egyébként igazolják. Természetesen úgy ezt, mint általában minden nyomozást a választójogosultak fele-

leges zaklatásának lehető mellőzésével kell gyakorolni.

Elrendeli a miniszter, hogy az összeíró küldöttségek munkálataikat, névjegyzéktervezet legkésőbb 1914. évi augusztus hó 10-ig befejezzék s azokat a központi választmányhoz beterjesszék.

A központi választmányt pedig utasítja, hogy a beérkezett névjegyzéktervezetek alapján az ideiglenes névjegyzéket legkésőbb 1914. évi augusztus hó 10-től kezdve vizsgálat alá vegye, azt bezárólag 1914. évi szeptember hó 10-ig összeállítsa és a felszólalások és észrevételek megtehetése végett 1914. évi szeptember hó 10-től bezárólag 1914. évi november hó 25-ig érdemlegesen intézze el s erre vonatkozó határozatait 1914. évi november hó 26-tól bezárólag 1914. évi december hó 10-ig közszemlére tegye ki, illetőleg kézbesítse s végül hogy a beérkezett panaszokat — esetleges észrevételei kíséretében — 1914. évi december hó 31-ig a közigazgatási bírósághoz terjessze fel.

E rendelet alapján *Kovács József* polgármester július 1-én, szerdán délelőtt tíz órára egybehívta a központi választmányt a városháza kistanácstermébe. Az ülés tárgysorozatán az összeíró küldöttségek megalakítása és a folyó ügyek szerepelnek. A meghívóban a tárgy rendkívüli fontosságára és sürgetősségére tekintettel kéri a polgármester a központi választmány tagjait, hogy teljes számban és pontosan jelenjenek meg.

HIREK

— **A városi közgyűlés.** Debrecen város törvényhatósági bizottsága tudvalevően holnap, június 30-án délután tartja meg nyári közgyűlését, amelyre *Kovács József* polgármester még a következő póttárgysorozatot bocsátotta ki: Belügyminiszter ur távirati értesítése a Fenséges trónörökös pár elhunytáról s polgármester jelentése ennek folytán eddig tett intézkedéséről. — Belügyminiszteri leirat az Árpád-tér rendezése ügyében.

— **A kalocsai érsek beiktatása.** Kalocsáról jelentik: Ma délelőtt iktatták be érseki székebe *Várady L. Árpádot*, az új kalocsai érseket. A szarajevói gyilkosság hírének hatása alatt az ünnepség külső fényét mellőzték és a várost díszítő nemzetiszínű zászlókat bevonták. A beiktatásra ideérkezett *Jankovich Béla* közoktatási miniszter, *Kazy, Klebersberg, Ilosvay* és *Vargha* államtitkárok a gyászvir vétele után felkeresték az érseket, kifejezték szerencsekívánataikat és különvonnattal visszatértek Bécsbe. A kultuszminiszter képviselőjében *Madách Emánuel* államtitkár maradt ott. *Hinger Mihály*, az érseki iroda igazgatója felolvasta a királyi kinevezést tartalmazó okmányt és a latin nyelven írott pápai brevet. *Kletner* érseki helynök latin beszédben üdvözölte az új érseket s a papság nevében hűséget fogadott. *Várady* érsek installációs beszédében nagyjából a szarajevói merénylettel foglalkozott, kérte hallgatóit, hogy vele együtt imádkozzanak a gyilkos merénylet áldozataiért.

— **Megszökött a bolgár király magyar titkára.** Tíz esztendeig titkára és bizalmasa volt *Ferdinánd* bolgár királynak ifj. *Hikics Antal*, aki *Diósgyőrről* származott el *Gömörbe*, ahonnan *Ferdinánd* a testőrségét is és udvartartásának több tagját válogatta össze. *Hikicsre* bizta a király a murányaljai új kastélyának az építtetését és *Hikicsnek* kellett összevásárolnia azokat a parasztbirtokokat, melyekre a kastélyhoz szükség volt a *Köburg Fülöp* hercegtől vásárolt telken kívül. *Hikics* egyezkedett az iparosokkal és ő rendelte meg az árukat, melyek az építkezéshez szükségesek voltak. Egy eltévedt levélből azután, ez év március havában kiderült, hogy *Hikics* visszaélt a király bizalmával, az árukat nem fizette ki, bár a pénzt felvette és a telkek vételénél is inkorrektül járt el. Egy panaszos levélből derült ez ki, amely véletlenül *Köburg Fülöp* herceg budapesti irodájába jutott. A herceg aztán informáltatta *Ferdinánd* királyt, amiről értesülvén *Hikics*, Amerikába szökött.

Kereu unu o. 196. szám

hol o. hovelezo jlarip

— **A debreceni lóversenyek.** Gyönyörű időben a legszebb mezőnyökkel, előkelő, szép közönség jelenlétében kezdődtek vasárnap a kétnaposra tervezett debreceni lóversenyek. Az első napi versenyeket lefutották ugyan, bár az utolsó két futamnál a közönség figyelmét erősen lekötötte a szarajevói tragédiának híre. Amikor azután Nagy Gyula báró tábornok állomás-parancsnok Szapáry József gróftól, József főherceg Debrecenben időző főudvarmesterétől arról értesült, hogy a király főudvarmesterétől hozzá távirat érkezett, a melyben a merényléről és tragédiáról értesíti, — azonnal rendeletet adott ki, melyben eltiltotta, hogy a tisztak akár mint nézők, akár mint aktív szereplők a lóversenyen tovább is résztvehessenek. Tekintettel már most arra, hogy a lóversenyek legnagyobb része urlovas-verseny és egyetlen polgári urlovas szerepelt csak mint lovas a versenyekben, a többiek mind katonatisztek voltak és így nem lett volna aki lovagoljon. Az igazgatóság a hétfői versenyek megtartásáról lemondott. A versenyt az ősszel, valószínűleg a Concours Hypique keretében tartják meg. A közönséget az elhalasztásról röpecdulák útján értesíteték.

— **Az állami tisztviselők közgyűlése.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Az állami tisztviselők országos egyesülete tegnap délelőtt 11 órakor Pestmegye zsekházában rendkívüli közgyűlést tartott. A gyűlést Batthyány Tivadar gróf elnök vezette, aki két beszédet is mondott, mindkettőben hangsúlyozván a tisztviselők anyagi jogos igényét az állammal szemben. Hasonló szellemben beszélt Andor Endre dr., aki memorandumot is terjesztett elő és akinek indítványára elhatározták, hogy az emlékiratot megküldik a törvényhozás összes faktorainak, a kormányelnöknek és a pártok elnökségeinek és amennyiben a törvényhozásnál nem találják méltánylásra, a királyhoz is fordulnak. Úgyük támogatására felkéri az egyes képviselőket is.

— **A templombetörő honvédszökevényét elítélték.** Szegedről jelenti tudósítónk: Skurt Györgynek, a szökevény debreceni honvédek a büniügyében a napokban ítélték a katonai bíróság. A gonosztevőt, aki három rendbeli templombetörésért már büntetve volt, harmincrendbeli templombetörésben találták bűnösnek és ezért több évi fegyházbüntetésre ítélték. Hogy hány évre szól ez a büntetés, az persze a régi katonai törvény szerint titok. A tőle lefoglalt bűnjelkeket pedig a katonaság átszolgáltatta a szegedi rendőrségnek, amely visszaszolgáltatta azoknak a templomoknak, ahonnan Skurt György azokat rabolta. Mint ismeretes, a kisteleki, dorozsmai és több környékbeli templomba is betört a szökevény honvéd.

— **Villám az iskolában.** Tarcalon a zsidó iskolában éppen vizsga volt, amikor a nyitott ablakon óriási dörgés közepette hatalmas villám csapott be. A közönségnek, a gyermekeknek és a tanítónak esodálatos módon semmi baja nem esett, de az iskola meggyuladt. A tüzet hamarosan eloltották, miben a megeredt zápor is nagy segítségére volt.

— **Sztrájkoló mázolósegédek.** Ma délután az Arany Bika-szálló építkezésénél dolgozó mázolósegédek, számszerint huszonöt, minden előzetes bejelentés nélkül abba hagyták a munkát. A munkások azzal okolták meg a sztrájkot, hogy az építésvezetőség egy mázolósegédet Nyiregyházáról hozatott s ezáltal mellőzték a helybeli munkásokat. Főnagybéla építész, vállalkozó bejelentette a sztrájkot a rendőrségen. Vass János fogalmazó megkísérelte a mázolósegédek rábírni a békés megoldásra, a sztrájkolók azonban kijelentették, hogy addig nem veszik fel a munkát, míg az idegen munkást el nem bocsátják. Mint-hogy a vállalkozó szerint a mázolósegédek a munkát megtagadták s ezzel ipari kihágást követtek el, a rendőrség eljárást indított az ügyben.

Intimitások Ferenc Ferdinándról

*

A trónörökösről még beavatott politikusaink is keveset tudtak. Ő volt az élő rejtély, a nagy kérdőjel, amely befogja tölteni a történelem lapjait. Érezte helyzete nehéz voltát. Tartózkodó és elzárkózott volt. A magyarok közül keveseket ismert. Fesztetts Tasziló herceg, Harnoncourt Félix gróf, Pallavicini Sándor örgróf és Zichy János gróf voltak bizalmasai. Lányi József tinnini címzetes püspök — magyar oktatója — ismerte talán legjobban, Fischer-Colbrie püspök, egyesek szerint Kristóffy József és Szapáry László gróf s a Zichy János gróf intímusa: Szüllő Géza. Ismeretséget tartott Pallavicini György örgróffal, Hadik János gróffal és másokkal is, akik azonban csak vadásztársai voltak, de nem bizalmasai is.

Egy igen előkelő magyar politikus, akiről a beavatottak tudják, hogy bizalmasa volt a trónörökösnek, a következő érdekes rajzát adta hatalmas protektora jellemzésének:

Kik voltak bizalmasai

— A trónörökös feltétlenül csak udvarának vezetőiben bizott meg. Igen szerette Rumerskirch Károly bárót, udvarmesterét és legbensőbb barátját és Bardolff Károly dr. ezredest, katonai irodája vezetőjét. Bardolffnak nagy szerepe lett volna a történelemben, ha a fenség uralomra jut. Elsőrangú katona és elsőrangú jogász, magyarul teljesen perfektil beszél. Ő referálta a fenségnek a politikai és sajtóügyeket is. Kevesen tudják, hogy Bardolff naponként ismertette vele a magyar lapok cikkeit is és a fenséges urnak még a szenzációsabb cikkeik szerzőit is bereferálta és a legkisebb politikai szereplők apróbbügyeiről, megbízhatóságáról és magánviszonyairól is informálta. Kivüle Lealgendorf Miksa báró volt informátora.

Politikai elvei.

— Az osztrák politikai pártok közül a keresztényszocialistákkal rokonszenvezett és ezeknek lapjában a „Reichspostban“ gyakran jelentek meg irodája által sugalmazott cikkek. A párt igazi megalapítóját Luegert meleg szeretettel támogatta. A magyar politikába nem avatkozott. Gyakran küldtek különböző pártok exponensei, főként a nemzetiségiek és horvátok irodájához memorandumot. Ezekre soha sem válaszolt, de bizonyára elolvasta, mielőtt a papirkosárba dobta volna.

— A választójog megalkotását a dinasztia megerősítésének vélte. „In Österreich war es vielleicht überflüssig, in Ungarn aber muss es unbedingt geschaffen werden“. Ezek az ő szavai, és az ő mondása ez is: „Wer dem Lande das Wahlrecht bringt, der wird Ungarn besitzen“.

Katonai bizalmasai.

— Főként a katonai ügyek érdekelték. Erős és feltétlenül egységes, megbízható hadsereg — az volt az ideálja. Kedvencei: Conrad, Boosch és Schemua Balázs voltak, ezeket akarta a hadsereg élén látni és a fiatalokat, akik közül Ull és Hauer sorhajóhadna-

APOLLO

Ma, kedden új Nordisk film műsor

A TRÓNÖRÖKÖS,

dráma 3 felvonásban.

ASSZONYREGIMENT,

vígjáték 2 felvonásban.

KITŰNŐ KISÉRŐ MŰSOR!

Holnap szerdán, Karinthy Frigyes új kincma szkecsese

Fixirozzák a feleségem.

gyokat, Hummel őrnagyot, Edle, Hüttenbrenner és Barge kapitányokat, Kern és Jenikowszky főhadnagyokat tartotta sokra és szemelte ki nagy pozíciókra.

— Buzgó katolikus volt, ami természetes is: anyja Mária Annunciáta a legbuzgóbb katolikus, atyja is erőshitű és felesége is a közönségesnél vallásosabb. De nem volt intoleráns, körülbelül az ő felfogása Zichy János grófban tükröződik vissza, aki erős katolikus, de nem bigott és gyűlölködő.

Vallási meggyőződése.

— Katolikus érzése hozta közel magyar nevelőjét Lányi József címzetes püspököt, aki ma Nagyváradon a papnövelde vezetője. Sokan benne joggal látták a jövő egyházfejlesztését, ha Ferenc Ferdinánd trónra került volna. Tőle teljesen megtanult magyarul a főherceg, úgy hogy magyar lapokat is olvasott, magyar politikai tanulmányokat, sőt regényeket is. Jól ismerte Jókai és Mikszáthot. Megtanult magyarul a főhercegné is. Amig Pozsonyban élt a Frigyes főherceg udvarában, egy szót sem tudott magyarul, csak amikor a főherceg felesége lett és egy pozsonyi cerce alkalmával alaposan meglepte a pozsonyi urakat, hogy magyarul szólította meg őket s amikor Trsenfels dr., udvari orvos ezen csodálkozott, mesolyogva felelte:

— Hja azóta megváltoztak a viszonyaim.

Nem akarta gyermekeit a trónra segíteni.

— Rágalom az, hogy gyermekeit trónra akarta lemondás dacára is ültetni. Halomszámra fekszik morandumok csomagja. Az egyik irodájában a hozzá beküldött memorandum azt bizonyította, hogy ő gyermekeit rovására le sem mondhatott, a gyermekeit nem kötelezi. A másik szerint a Hausgesetz megváltoztatható, mintahogy II. Lipót és VI. Károly is megváltoztatták. Egy harmadik beigazolta, hogy az Erzsébet királyné dedánya is polgári származású volt, még sem volt házassága mesallianc. És így tovább. De a fenség ezekre mit sem adott, komolyan vette a renúciációt, amely ami törvénykönyvünkben 1900. XXIV. t.-c. alatt ismeretes.

— Még csak annyit, hogy a fenség egyike volt Európa legelső műgyűjtőinek, maga is elsőrangú rajzoló és komoly, takarékos, kitűnő gazda, aki maga vezette konopisti, klumetzi, arzstetteni s bliunbachi gazdaságait.

A trónörökös és a király.

A trónörökös nemcsak az utóbbi időben vett élénk részt a kormányzásban, hanem akkor is sokkal nagyobb mértékben folyt be a kormányzati ügyekbe, amikor a közvélemény azt hitte, hogy a legnagyobb visszavonultságban él.

Először is, amiről a nyilvánosság alig tudott, Ferenc Ferdinánd jogi dolgokban a király előtt szaktekinély gyanánt szerepelt. (Annak idején kitűnően vizsgázott jogból és államtudományokból.) A trónörökös a kabinetirodának ugyszólván jogi osztályfőnöke volt, aki a törvények bonyodalmai között nagyon jól eligazodott és akinek szava a király előtt államjogi kérdésekben is döntő sullyal bírt. Jellemző, hogy a lapok törvényeségi rovatában állandóan elolvasta az ítéletek megokolását és megjegyzésekkel kísérte.

A trónörökös másik kedvenc foglalatossága, — mely bennünket magyarokat különösen érdekelhet — az volt, hogy ugyszólván magyar sajtó-osztályfőnöke volt a királynak. Minden nap elolvasta a különböző pártállású lapokat és vezércikkekből, politikai hírekből, sőt egyes parlamenti beszédekből is a király személyes használatára kivonatokat készített, noha a kabinetirodának rendes sajtóosztálya van, mely ezt a feladatot önállóan is végzi.

A király különben a legnagyobb szeretettel és bizalommal vonta be minden kormányzati akcióba a trónörökösöt, aki viszont a legnagyobb gyöngédséggel került minden alkalmat, mely az ő egyéniségét mint trónörökösét, kidomboríthatta volna. Egyetlen esetben sem történt, hogy elmulasztotta volna tüntetően éreztetni, sőt kinyilvánítani is, hogy ő nem a maga akarata szerint, hanem csupán a király parancsára cselekszik.

Kérem levelem 1914. máj. 30. napjánól a következő jelzéssel

Külsőleg és belsőleg
egyaránt megbízható hatású háziszser a

PALMA

Próbátveg 40 fillér.

... Kapható: ...

Dr. Szelényi Árpád

gyógyszerésznél

Debreczen, Piac-utca 30. sz.

Sztojka

Erdély bérceiből fakadó természetes gyógyhatású ásványvíz, melyet a leghíresebb egyetemi tanárok és orvosok ajánlanak, kapható minden fűszer-, csemege- és ásványvízkereskedésben.

Helybeli kizárólagos egyedárúsítás

KONTSEK GÉZA

kereskedésében, hol mindég friss töltésben és előnyös árban kapható,

Gyomorhajóknaál csodahatású, cukorbetegségeknek speciális gyógyszer. Borral vegyítve igen kellemes és egészséges.

A legolcsóbb és legjobb borvíz.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

... CZÉGNÉL ...
DEBRECZEN,
Kistemplombazár

Napernyők

Gyermekruhák

Harlsnyák

Tricók

!! nagy választékban !!

LUBLÓFÜRDŐ

kiterjedt fenyveserdők között.

Szénsavas vasas (pezsgő) és moórfürdők.

Vasas források, főltte dusak szénsavban, ivó-, fürdő- és területi gyógy mód. Kiltűnő hatású vérszegénység, az idegrendszer idült bántalmainál, szívbántalmaknál, általános gyengeségnél, súlyos betegségek, testi és szellemi túlerőltetés után, különösen pedig női bajoknál. Pormentes, védtelt forrás (56 m.). Állandó fürdőorvos **Dr. Orfy Lajos** budapesti nőorvos. Kényelmes modern lakások. A vendéglő illetve konyha **Weber E.** vezetése alatt áll. Finom konyha. Figyelmessé ki szolgálát. — Penziórendszer. — Posta- és táviráallomás.

Elő- és utóidényben tetemes árkedvezmény.

Bővebb felvilágosítással szolgál és képes prospektusokat küld az uradalmi fürdőgononokság Lublófürdőn (Szepes megye.)

Értésítjük a naggyérdemű közönséget, hogy
Villamos és Gázcillár ...
Kölcsönostályt

honosítottunk meg, mely a mai naptól kezdve a naggyérdemű közönség szíves rendelkezésére áll. — **KÖLCSÖN ADUNK** mindennemű villamos és gázcillárokat, asztali lámpákat igen csekély havi díjazás mellett.

Érdeklődőknek szívesen szolgálunk díjmentes költségvetéssel. ... Teljes listezéssel

Magyar Fém- és Lámpa-árugyár R.-t. raktára

Debreczen, Piac-utca 85. szám.

Telefon 227.

DEBRECZENI BUTORKÉSZÍTŐ
ASZTALOSOK SZÖVETKEZETÉNEK

BUTORRAKTÁRA

Debreczen, Piac-utca 26-28. sz.

Az új városi bérház fényesen berendezett légfűtéses szuterén-helyiségeiben. Szabad bemenet.

Minden társadalmi osztály részére megfelelő butorok !!!

Szolid árak!

Kedvező fizetési feltételek!

Telefon: 968.

Egyedüli képviselő

Molnár Testvérek cégnél, Debreczen.

Ragyogó fehér a fehérnemű

— egy 1/2 órai főzés után —

persil
önmüködő mosószerrel

Jótállás mellett ártalmatlan! Chor nélkül! Kefelés nélkül! — Dörgölés nélkül!

„PERSIL” megkíméli a fehérneműt, azt kazánban főzve fehér lesz, mintha a nap sugarak a szabadban fehérítették volna. — Gyár:

GOTTLIEB VOITH, WIEN, III/1.

Mindenütt kapható!

ROHITSY

Tempel

-forrás. Szénsavdús, diétetikus, ártító asztali ital. — Elősegíti az emésztést és anyagcserét.

Styria

Legteljesebb gyógyforrás. — Indikálva: idült gyomorhurtnál, székrekedésnél, Bright-főle vesebajnál, lépdegánálnál, májbajoknál, sárgaságnál, anyagcsere betegségek, a légutak hurutos bántalmainál.

Donati

a maga nemében a leggazdagabb tartalmú gyógyforrás legerősebb hatással. Főképen indikálva: idült bélhurtnál, obstipatióknál, epékönél, elhízási hajlamnál, csúznál és cukorbetegségnél.

Legdusabb, természetes magnézium-glaubersóforrások.

Főraktár Magyarország részére: Hoffmann József, Budapest V., Bányó-utca 8.

AUTOMOBIL

24 HP Puch gyártmányu, jó karban, eladó.
Ára 6500 korona.

... Bővebbet ...

FLEISCHMANN LIPÓT, BUDAPEST, VII.,
Holló-utca 11. sz.

Mack' féle
KAISER-BORAX

Előelő Toaletszer

Százezer családban használatban, finomítja és szépíti a bőrt, meg védelmezi minden időjárás ellen. Csak valódi piros kartonban a 15, 30 és 75 fillér. Kaiser-Borax: Szappan 80 fillér. Tola-Szappan 40 fillér.
GOTTLIEB VOITH, WIEN III/1
Mindenhol kapható.

Valódi brünni szövetek

az 1914. évi tavaszi és nyári időnyre

Egy szelvény 3. 10 m. hosszú teljes férfiruhához (kabát, nadrág, és mellény) elegendő, csak

Egy szelvényt fekte szalonruhához 20.— K-ert, szintegy felöltőszövetet, turistalódent, selemkamarni, női kosztüm szöveteket stb. gyári áronkálid, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetvásárlásait közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentősek. Szabott, legolcsóbb árak. Ürül választék. Miniatúr, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban

PALMA az elasztikus cipősarok
figyelje meg TARTÓSSÁGÁT

ESKA
A koncentráltó köt-karikás Es-ka kerék páruunk által cca. 40% erőkihajtást megtakarít. A legfontosabb újdonság Egyedüli árusítás:
Kastrup & Swetlik Eger 1/B.
Molnár Testvérek Debreczen.

Tíz szög 50 fillér, azontul minden szög 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vasárnapotól kezdve minden szög 10 fillér. Apró hirdetések előrefizetendőek. ::

Vidékről

apróhirdetéseket legcélszerűbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén elfér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegen esatolandó.

Apróhirdetésre telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Jelzős leveleket csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

A Debreceni Független Ujság telefon számai:
Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Különte

Poloskairást
NÁNÁSSY ISTVÁN
legsikeresebben végzi a Máv. vasutak poloska és féregirtója. Kérem 849. számú telefonon felhívni. Évi kezelést és megvizsgálásokat is végez. Levélbeli megrendeléseket kérem. Polyadék méreg kapható. Postakert Gyár-utca 6.

Elveszett
egy nagy aranyóra RR. monogrammal, csüngő lánczettel. A szives megtaláló kéretik, hogy megfelelő jutalom ellenében az órát a kiadóhivatalban átadni sziveskedjék.

Ebédhordást
keresek. Nyil-u. 8.

Irr. urinónél
kifűző kóser koszt kapható bentékezésre vagy kihordásra is. Arany János-utca 16. sz. alatt.

Hölgyeim!

Egyszeri próba meggyőzi, hogy szeplőt, májfoltot, pattanást, vimmedlét, minden bőrruhságot az országírű ártalmatlan Matild-arckenőcs, crém és szappan okvetlen elmulasztja. Ha nem, árát minden kibeszélés nélkül visszaadom. Semmi rizikó, próbálja meg. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Főraktárak: Jósza és Jósza és Tóth Béla utóda Kubek Tisza-palota. 2736

Teljes

ellátásra egy jobb házból való leányt elvállal intelligens urind. — Simonffy-u. 9.

Adás-vétel

Befőttes
űvegek olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Montirozás
nélküli szmirna diván-párna eladó. Csemete-u. 16. sz.

Ügyvédi
irodai nyomtatványok kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdában, Piac-u. 49.

Kapucédulák

bármilyen felirással kaphatók a kiadóban.

Kar-u. 24.

számu ház eladó előnyös árárt.

Gyermekkalapok

olcsón kaphatók a Kalapgyár Simonffy-utcai üzletében.

Egy

gőzkazán cséplőgéphez eladó. Szappangyár, Külsővásártér 3. Ugyanott 15-20 darab 600-700 literes zsiros tölgyfa hordó darabonként 8-10 koronaért kapható.

Hajdusoboszlón

220 hold elsőrendű szántóföldem tanyaépületekkel több részletben is haszonbérbe kiadó. Dr. Fekete László, polgármester. Hajdusoboszló.

Intányos

árban eladó szép ebédli, háló s konyhaberendezés. Ertekezhetni Burgondia-utca 11.

Hajdu-

megyében eladó egy bolt, házzal és pálinkafőzdével együtt. Cím a kiadóban.

Egy

hálószoba-garnitúra eladó elköltözés miatt. Piac-u. 47.

Lakbérleti szabályzat

kiadó cédulák bármilyen felirással kaphatók a kiadóhivatalban.

Egy

gőzkazán cséplőgéphez eladó. Külsővásártér 3. Szappangyár.

Állás

Házikisasszonyt,

20-25 éves keresztény urileányt keresek, ki a háztartásban segédhezik, varr és idős urindot gyamolít. Havi fizetés 30 korona. — Ajánlatokat „Vidéki földbirtokosnő” jellegére a kiadóhivatalba kér.

Megbízható

26 éves, nős, fiatal ember keres irodaszolgait vagy ehhez hasonló alkalmazást. Megkeresést „Szorgalmas és megbízható” jellegére a kiadóhivatalba.

Kézimunkát

izlésesen készítek. Csemete-u. 16.

Német

és magyar gépirónó irodába ajánlkozik. Simonffy-utca 15.

Tanítónó

kerestetik, ki 6 éves kis lányomat vizsgára előkészítene. Cím a kiadóhivatalban.

Varrónó

házakhoz ajánlkozik. Eötvös-utca 18.

Irodaszolgának

ajánlkozik tisztességes nős iparos. Cím a kiadóban.

Egy

szegény özvegyasszonyt ki juttatna hozzá, hogy bármilyen munkát kapna, hogy ezáltal megélhetne. Nyil-utca 8. sz. Pappné.

Gyakorlott

varrónó jutányosan ajánlkozik házakhoz.

A Berta-malom

keres egy vizsgázott fűtőt a malom üzeméhez július 1-ei belépésre.

Pertekt

gyors- és gépirónó irodai alkalmazást keres. Cím a kiadóban.

Kifutó

fiúnak ajánlkozik szorgalmas fiu. Csapó-kert, Kinizsi-utca 65.

Tisztességes

üzletlajdonos buza bevásárlónak, raktárnoknak ajánlkozik. Cím a kiadóban.

Cimrást

vállalok, bármiféle gépirási munkálatot is. Cím a kiadóban.

Gyakorlott

varróanyagok felvételnek Goldstein Karolinánál, Miklós-utca 5. sz.

Gyakorlott

irodistanó felvételnek Piac utca 49., II. udvar, első emeleten. — Jelentkezni lehet 10-12-ig délelőtt.

Házmester,

lehetőleg gyermektelen, azonnal felvételnek. Széchenyi-utca 23. sz.

Német

társalgási órát adna olcsó díjazás mellett német árvalány Simonffy-u. 15.

Házmester

lehetőleg gyermektelen, felvételnek. Simonffy-utca 26. sz.

Lakás

3 szobás

urilakás a Széchenyikertben azonnal kiadó. Fémipariskola.

Kiadó

gargon lakás. Orvosnak, ügyvédnek igen alkalmas. Kossuth-u. 15.

Kiadó

csinosan butorozott különbejáratu utcai szoba. Kossuth-u. 35.

Akinek pénz

kell, mind mennyiség, és mind állás. Ingatlanra, adószelvényre, váltóra, díj-kötvényre-értékpap. 4-5 százalakra szabad, földalm. Butor, felsz. stb. írjon azonnal Lódfóffel J. asszonynak, Neukölln Berlin, Reuterplatz 2. Válaszbélyeg.

Pénzt kölcsönöz magánzó séges embereknek 5 évi részletfizetésre (ingatlanra is). KROLL, K. Berlin 29., poste restante

Egy óra reklámképen!

Aki ingyen akar egy órát meg hozza elegáns, precíz órákat, urak vagy hölgyek számára, választás szerint — írjon azonnal

Uhrenhaus FR. SCHMIDT
Frag. Weinberge 554.

ELADÓ szőlőbirtok

rajta levő lakással, nagy betonozott pinccével. Cím a kiadóhivatalban

KÖLCSÖN

sorsjegyekre, értékpapírokra és I-rendű vidéki takarékpénztári részvényekre

Konvertált jelkölögra 140 K
Hazai sorsjegyre . 90
Osztr. vörös kereszt aj. 40
Olasz vörös kereszt aj. 33
Erszébet sorsjegyre . 7
József . 10
Bazilika . 20
Magy. vörös kereszt aj. 22

A kölcsön apró részletekben törleszthető. Ha sorsjegyet bárhol zálogban vannak, úgy a letétjegy beküldése ellenében a kölcsönt a fenti összegre fölemeljük. Készletükre vásárolt, de még ki nem fizett sorsjegyeket kiváltjuk és rájuk fenti kölcsönt adjuk.

A Debreceni Közaló Kölcsonintézet Részv.-Társ. bankosztálya SIMONFFY-UTCA 13. SZÁM. Telefon 298. Alapítási év 1878.

Üzlet

TELI

holmik elrakásához naftalin, terpentin, rovarpor, dohánypor kapható a Deutsch üzletben.

SZEGEDI PAPRIKA-

különlegességek óriási raktára LINDENFELD J. JENŐ fűszer- és gyarmatáru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Falszy Károly

polgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-u. 41.

Készítek mindenféle sportcipőket, valamint orthopéd cipőket fájós lábakra. Raktáron tartok műhelyemben készült legjobb minőségű férfi-, női és gyermekcipőket.

!!! FELHÍVÁS !!!

Fizetési zavarokkal küzdő

tisztességes kereskedők, iparosok vagy földbirtokosok ügyeinek sikeres rendezését szavatosság mellett, minden előleg nélkül vállalom, a szükséges tökélet megszerzem, avagy megfellelő kezesről gondoskodom. Kétféle összeállításban vannak és a legjobb referenciákkal rendelkezem.

Megkereséseket a kiadóhivatal

MEGBIZHATÓ

jellege alatt továbbít.

Szent László (Püspök) hév víz-gyógyfürdő

Nagyvárad mellett, Dants István fürdőbérli kezelése alatt.

Kényelmes közlekedés. Vasuton Nagyváradtól fél, kocsin háromnegyed órai távolságban. Május-augusztus hónapokban naponta 12, vasárnap és ünnepnapokon 16 vonat közlekedik.

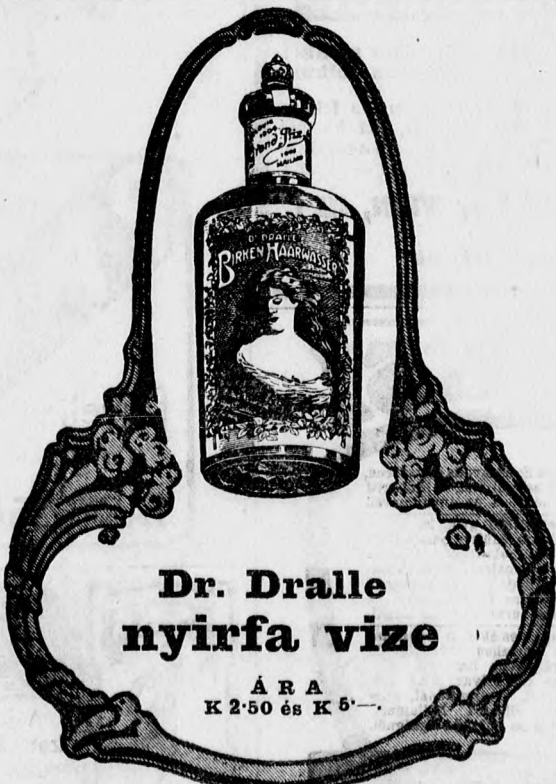
A vasuti állomás a fürdőtelepen van.

Az európai híré 41° C. meleg természetes hév víz javallva van: az ízületek és izmok csúszó bántalmánál, idült és különösen savas ízületi lóbojánál, csonttörések és különösen visszamaradt vastagodásainál; köszvényes és annak különböző alakjainál; idegbajoknál, melyek rheumatikus alapon ketektek (ischiasnál); különböző bőrbajoknál, végre női bajoknál; belsőleg: heveny és idült gyomor-bántalmaknál, májbajoknál és vesekövek eseteiben.

Állandó fürdőorvos: Dr. Nagy Ignác.

A különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák napi ára 1 korona 60 fillér és 8 korona közt váltakozik. Gyógyterem (Cursalon) hirlapokkal, zongora, könyvtár és tekeasztallal. Terraszok szép kilátással. Éttermek, cukrászda, sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő őserdőben. Az őserdőben jó tekepálya és launtennis.

Öt tükörfürdő és 13 kádifürdő kivül műfűrdők is vannak rendszerestve. Ujjonnan épült uszoda uszás tanítással és homokkurával. Fürdők 40 fillértől 2 korona 40 fillérig. Elsőrendű kiltűző zenekar. — Telefonösszeköttetés Nagyváraddal. — Villanyvilágítás. — A legjobb kiránduló és szórakozási hely. — Konyha és vendéglő a bérli saját vezetése mellett. — Prospektust kívánatra küld a fürdőigazgatóság.

**Dr. Dralle
nyirfa vize**

ÁRA
K 2.50 és K 5.-

Kérjünk kifejezetten **Dr. Dralle-t** és ügyeljünk arra, hogy ez a név az etiketten legyen.

Csak ez biztosítja és védi a számos utánzattól.

Kapható minden szakbavágó üzletben.

Georg Dralle, Hamburg és Bodenbach a. E.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49., a főpostával szemben.